

KALLELSE

Valnämnden

Sammanträdesdatum: Mötesdatum

Tid	Kl. 15.00-16.30
Plats	Hövdingasalen
Ledamöter	Sune Rydén (KD), ordförande Christina Magnusson Wallöe (S) Ingemar Othzén (C) Lena Zachrisson (FiA) Lars Åke Ellbén (MP) Birgit Hansson (KD) Örjan Claesson (S) Elisabeth Bredesen (S) Marita Henriksson (SD)
Ersättare	Sonny Landerberg (MP) Ingvar Arvidsson (KD) Maria Magnusson (V) Catharina Eliasson (S) Anette Håkansson (S) Kennet Olsson (S) Maj Holmström (M) Roy Jansson (SD)
Övriga	Marie Källvik Nilsson, utvecklingsledare

Förhinder att närvara anmäls till: Marie Källvik Nilsson, marie.kallvik-nilsson@ale.se

Sune Rydén
Ordförande

Ärenden	Föredragande	Tid
A	Upprop	
B	Justering	
1	VN.2021.7 - Godkännande av dagordning	
2	VN.2021.9 - Rekrytering av ordförande och vice ordförande till valdistrikt	
3	VN.2021.6 - Revidering av valnämndens delegeringsordning	
4	VN.2021.10 - Valnämndens Verksamhetsplan 2022	
5	VN.2021.15 - Valnämndens sammanträden 2022	
6	VN.2021.1 - Valmyndigheten- inkomna handlingar	
7	VN.2021.11 - Information från förvaltningen	

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(1)

Dnr VN.2021.7

Godkännande av dagordning

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(2)

Dnr VN.2021.9

Rekrytering av ordförande och vice ordförande till valdistrikt

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

Sektor kommunstyrelsen

Diarienummer: VN.2021.9

Datum: 2021-11-03

Utvecklingsledare Marie Källvik-Nilsson

Valnämnden

Rekrytering av ordförande och vice ordförande till valdistrikt

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att nämnden utser valdistriktens ordförande och vice ordförande efter förslag på kandidater från förvaltningen.

Sammanfattning

I samband med tidigare val har uppdragen som ordförande och vice ordförande tillsatts genom förslag från politiken.

Inför valet 2022 förslår förvaltningen att rekrytering till uppdragen istället sker genom intresseanmälningar, vilket är samma tillvägagångssätt som vid rekrytering av övriga röstmottagare. Valnämnden ansvarar för fastställande av uppdragen.

Erik Bergman

Marie Källvik Nilsson

Avdelningschef kansli
och säkerhet

Utvecklingsledare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2021-11-03

Beslutet skickas till:

*För vidare hantering:**utvecklingsledare, avdelning kansli och säkerhet**För kännedom:**administrativ chef, avdelning kansli och säkerhet*

Ärendet

Ordförande och vice ordförande är två röstmottagare som förordnats av valnämnden att ansvara för arbetsledning i vallokalen. Personerna förväntas vara röstmottagare som har tidigare erfarenhet av valarbete.

Ordförande leder och fördelar arbetsuppgifterna under tiden som vallokalen är öppen. Arbetsuppgifter kan till exempel vara kontroll av valsedlar, avprickning i röstlängd och hantering av förtidsröster. Efter att vallokalen är stänger leder ordförande arbetet med att öppna och räkna röster. Rösträkningen sker ett val i taget i ordningen: riksdag, region och kommun.

I samband med tidigare val har uppdragen som ordförande och vice ordförande tillsatts genom förslag från politiken. Inför valet 2022 förslår förvaltningen att rekrytering till uppdragen istället sker genom intresseanmälningar, vilket är samma tillvägagångssätt som vid rekrytering av övriga röstmottagare. Valnämnden ansvarar för fastställande av uppdragen.

Ekonomisk bedömning

Uppdraget som ordförande och vice ordförande är ett offentligt uppdrag som ersätts med ett skattepliktigt arvode. Arvodet beräknat för år 2021 till 3635 kr för ordförande och 3145 kr för vice ordförande.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

I vallagen (2005:837) framkommer hur röstmottagning i röstningslokal skall genomföras. I kapitel 10 och 11 specificeras uppgifter för röstmottagare under pågående röstning samt tillvägagångssättet för den preliminära rösträkningen i vallokalen. I kommunens arvodesregler framkommer arvodet för uppdragen som ordförande och vice ordförande i valdistrikt.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

- Rekryteringen planeras påbörjas första veckan i januari 2022 genom annonsering på kommunens webbplats samt annons på facebook.

- Annonseringen beräknas pågå i 3 veckor, med möjlighet till en veckas förlängning. Intresserade kan anmäla sitt intresse genom e-post till valnämnden.
- I samband med ansökan behöver man bland annat uppge om man har tidigare erfarenhet från valarbete samt om man har ytterligare språkkunskaper förutom svenska.
- Förvaltningen går därefter igenom ansökningarna och tar fram ett förslag över kandidater som fastställs vid valnämndens sammanträde i februari.

Förvaltningens bedömning

Genom att klargöra förutsättningar och uppdrag för ordförande och vice ordförande i valdistrikten skapas en grund för att utveckla rekryteringsprocessen.

Ansvar och roller mellan nämnd och förvaltning i samband med rekrytering kommer att förtydligas och anpassas för att uppnå en likvärdig och effektiv hantering.

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(3)

Dnr VN.2021.6

Revidering av valnämndens delegeringsordning

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

Sektor kommunstyrelsen

Diarienummer: VN.2021.6

Datum: 2021-11-03

Utvecklingsledare Marie Källvik-Nilsson

Valnämnden

Revidering av valnämndens delegeringsordning

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att anta den reviderade delegeringsordningen.

Motivering till beslut

Nuvarande delegeringsordning reviderades senast i november 2017 och inför valet 2022 har förvaltningen arbetat fram ett förslag på ny revidering.

Målsättningen med att revidera delegeringsordningen är att uppnå kortare beslutsvägar och en effektivare hantering av valadministrationen.

Sammanfattning

En delegeringsordning är en sammanställning över till vem och i vilka ärenden nämnden delegerar rätten att fatta beslut.

Enligt kommunallagens 6:e kapitel får en nämnd uppdra åt en anställd i kommunen, dess presidium, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en grupp ärenden.

Syftet med en delegeringsordning är att avlasta nämnden i vissa rutinmässiga beslut genom att överlåta dessa beslut till någon annan.

Valperioder är intensiva och en tydlig delegeringsordning bedöms minska risken för felaktigheter och missförstånd.

Erik Bergman

Marie Källvik Nilsson

Avdelningschef Kansli och säkerhet

Utvecklingsledare

Beslutsunderlag:

Tjänsteutlåtande, 2021-11-03

Nuvarande delegeringsordning, VN 2017-11-01 § 13

Reviderad delegeringsordning för valnämnden 2021-10-20

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Registrator kommunstyrelsen

Utvecklingsledare kansli och säkerhet

För kännedom:

Avdelningschef kansli och säkerhet

Ärendet

Valnämndens nuvarande delegeringsordning reviderades senast i november 2017 och inför valet 2022 har förvaltningen arbetat fram förslag på ny revidering.

Enligt kommunallagens 6:e kapitel får en nämnd uppdra åt en anställd i kommunen, dess presidium, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en grupp ärenden.

En delegeringsordning är en sammanställning över till vem och i vilka ärenden nämnden delegerar rätten att fatta beslut.

Syftet med en delegeringsordning är att avlasta nämnden i vissa rutinmässiga beslut genom att överlåta dessa beslut till någon annan.

Förvaltningen föreslår följande ändringar eller tillägg:

- ordförande utser ambulerande röstmottagare (tidigare valnämndens arbetsutskott)
- valnämndens sekreterare har delegation på att på uppdrag av valmyndigheten eller länsstyrelsen införa rättelse eller ändring i röstlängden.
- ordförande beslutar om arvodering av kompletterande ordförande och vice ordförande i valdistrikt,
- ordförande beslutar om återkalla förordnande som röstmottagare samt utnämnannde som ordförande eller vice ordförande i valdistrikt
- ordförande beslutar om byte/ändring/justering av vallokaler som ska användas vid förtidsröstning samt på valdagen
- Ett förtydligande avseende punkt 9 avseende att ingå avtal kring lokaler och kringsservice

Delegeringsbeslut ska kunna överklagas på samma sätt som om de vore beslutade av nämnden och beslut som fattas i enlighet med delegeringsordningen ska anmälas till nämnden.

Ekonomisk bedömning

En revidering av delegeringsordning kan innebära en kostnadseffektivisering då valnämnden troligen kan minska ner i antal sammanträden, eftersom beslut istället fattas genom delegering.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Av kommunallagens (2017:725) 6 kap. 37–39 §§ följer att en nämnd under vissa förutsättningar får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot, ersättare eller anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Valnämnden kan delegera beslutanderätt i ärenden inom det egna verksamhetsområdet vilket framgår av valnämndens reglemente som fastställs av kommunfullmäktige.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Den reviderade delegeringsordningen kommer läggas till författningssamlingen.

Förvaltningens bedömning

Valperioder är intensiva och en tydlig delegeringsordning bedöms minska risken för felaktigheter och missförstånd.

Genom att revidera delegeringsordningen och att avlasta nämnden i vissa rutinmässiga beslut uppnås kortare beslutsvägar och en effektivare hantering av valadministrationen.

Valnämndens delegeringsordning

Antagen av valnämnden den 2 april 2009, § 12
Diarienummer KS.2008.250

Ändrad av valnämnden den 1 december 2009, § 26
Diarienummer KS.2009.224

Ändrad av valnämnden den 1 november 2017, § 13
Diarienummer VN.2017.10

Valnämndens delegeringsordning

Inledning

Delegation inom en nämnd

Regler om delegering av ärenden inom en nämnd finns i kommunallagen (KL) kap 6. 33-38 §§. Bestämmelserna ger nämnderna möjlighet att delegera sin beslutanderätt.

Nämnden avgör själv i vilken utsträckning man vill använda sig av sin delegeringsrätt, inom de ramar som KL anger, och bestämmer de ärenden man vill delegera och till vem. Nämnden kan delegera till sitt arbetsutskott, till ledamot eller ersättare i nämnden och till anställd i kommunen. Nämnden kan även ställa upp villkor för delegationen, enligt 38 §. Väsentligt är att delegeringsmöjligheten inte används på ett sådant sätt att nämnden avhänder sig ledningen av och ansvaret för de principiellt viktiga frågorna.

I 34 § anges frågor/ärenden som nämnden inte har rätt att delegera.

Nämnden kan inte delegera

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- Framställningar eller yttranden till kommunfullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, samt
- Vissa ärenden som anges i särskilda författningar.

Det är viktigt att framhålla att offentlighetsprincipen och den därmed förknippade rätten för allmänheten att ta del av allmänna handlingar inte ändras av att beslutanderätten delegeras.

Delegeringens innebörd

Genom delegering flyttas beslutanderätten över från nämnden till delegaten. Delegaten träder **helt** i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av delegering är juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder bl. a att delegatens beslut kan överklagas på precis samma sätt som ett nämndbeslut.

Revisionsansvaret för delegationsbeslutet ligger hos nämnden, men nämnden kan **inte** ändra ett beslut som fattats av delegaten. Nämnden kan dock när som helst återkalla lämnad delegation.

Utformning av delegationsbeslut

Hur ska då ett delegationsbeslut utformas?

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid måste finnas någon form av skriftlig dokumentation,

dvs. delegerad beslutanderätt får aldrig utövas endast muntligt. Detta är även en förutsättning för återrapportering till nämnden.

Som minimikrav är det rimligt att den skriftliga dokumentationen över ett delegationsbeslut ska innehålla uppgift om

- vem som fattat beslutet,
- när och vilket beslut som fattats, samt
- vad beslutet avser.

Delegaten beslutar i de ärenden som ingår i delegeringsuppdraget. Finner delegaten att ett ärende är av större vikt eller av principiell betydelse bör och kan han/hon hänskjuta ärendet till nämnden för avgörande. Det är alltså nämnden som i så fall har att fatta beslut, aldrig nämndens arbetsutskott.

En delegat får inte själv överlåta åt någon annan att fatta beslut i delegatens ställe, sk. vidaredelegering. Det är endast tillåtet för förvaltningschef. Om nämnden medgivit förvaltningschef, att i sin tur uppdra åt annan anställd inom kommunen att besluta i hans/hennes ställe, ska sådana beslut anmälas till förvaltningschefen.

Anmälan av delegeringsbeslut

Beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden enligt 35 §. Anmälan har främst som syfte att tillgodose rättssäkerhetsaspekter och nämndens informations- och kontrollbehov.

Nämnden bestämmer själv när och hur anmälan ska ske. Det viktigaste är inte metoden och rutinerna, utan att man genom nämndens protokoll kan identifiera varje delegationsbeslut för att de bl. a ska kunna överklagas. Tidpunkten för anmälan tas som utgångspunkt för beräkning av överklagandetiden när beslutet överklagas med laglighetsprövning enligt KL. Den beräknas från den dag då justeringen av nämndsprotokollet, vid vilket delegationsbeslutet har anmälts, tillkännages på kommunens anslagstavla.

Som alternativ kan överklagandetiden räknas från den dag ett särskilt protokoll över delegationsbeslutet upprättats, justerats och anslagits på anslagstavlan. Ett sådant beslut ska trots detta också anmälas till nämnden.

Huvudprincipen för anmälan av delegationsbeslut är att beslutet bör anmälas så snart som möjligt, framför allt om det kan förväntas att ett delegationsbeslut kommer att överklagas.

Vid överklagande enligt förvaltningslagen (förvaltningsbesvär) börjar överklagandetiden att löpa när den enskilde som är berörd av beslutet delgivit detta. Detta innebär dock inte heller att undantag från anmälningsplikten kan göras.

Anmälan av delegeringsbeslut till valnämnden

Valnämnden beslutar att anmälan av delegationsbeslut ska ske vid nämndens nästa sammanträde efter det att ett delegationsbeslut fattats, enligt av administrativa enheten utformade regler för detta.

Delegeringordning för valnämnden

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Ersättare	Villkor/ kommentar
	Allmänna ärenden			
1.	Underteckna avtal m.a.p. vallokaler, röstningslokaler, taxi m.m.	Valnämndens sekr.		
2.	Överenskommelse med Posten AB	Valnämndens sekr.		
3.	Beslut om fullmakt för uthämtning av poströster/förtidsröster	Valnämndens ordf.	Valnämndens vice ordf.	
4.	Beslut att ej lämna ut allmän handling	Adm chef	Kommundirektören	
5.	Avsteg från kommunfullmäktiges taxa för allmänna handlingar.	Adm chef		
6.	Utse ambulerande röstmottagare	Valnämndens arbetsutskott		
7.	Utse kompletterande ordförande och vice ordförande i respektive valdistrikt	Valnämndens ordf.	Valnämndens vice ordf.	
8.	Utse röstmottagare till förtidsröstningen	Valnämndens sekr.	Adm chef	
9.	Utse röstmottagare i respektive valdistrikt	Valnämndens sekr.	Adm chef	

	Allmänna ärenden	Delegat	Lagrum	Ersättare	Villkor/kommentar
1	Införa rättelse eller ändring i röstlängd	Valnämndens sekr.	ValL 5 kap 7 §	Kommunjurist	på uppdrag av Valmyndigheten eller länsstyrelsen.
2	Förordna röstmottagare vid förtidsröstning	Valnämndens sekr.	ValL 3 kap. 5 §	Kommunjurist	
3	Förordna röstmottagare i valdistrikt	Valnämndens sekr.	ValL 3 kap. 5 §	Kommunjurist	
4	Förordna kompletterande ordförande och vice ordförande i valdistrikt	Valnämndens ordf	ValL 3 kap. 5 §	Valnämndens vice ordf	
5	Beslut om arvodering av kompletterande ordförande och vice ordförande i valdistrikt	Valnämndens ordf		Valnämndens vice ordf	
6	Beslut att återkalla förordnande som röstmottagare samt utnämnannde som ordförande eller vice ordförande	Valnämndens ordf		Valnämndens sekr	
7	Förordna ambulerande röstmottagare	Valnämndens ordf	ValL 3 kap. 5 §	Valnämndens vice ordf	
8	Besluta om byte/ändring/justering av vallokaler som ska användas vid förtidsröstning samt på valdagen	Valnämndens ordf	ValL 3 kap. 20 §	Valnämndens vice ordf	
9	Ingå avtal avseende vallokaler, röstningslokaler, service och transporter	Valnämndens sekr.		Kommunjurist	
10	Överenskommelse med Posten AB	Valnämndens sekr.		Kommunjurist	
11	Beslut om fullmakt för uthämtning av poströster/förtidsröster	Valnämndens sekr.		Kommunjurist	
12	Beslut att ej lämna ut allmän handling	Kommunjurist		Valnämndens sekr	

13	Ärenden som är så brådskande att Valnämndens avgörande inte kan avvaktas.	Valnämndens ordförande	6 kap. 39 § KL	Valnämndens 1:e vice ordförande valnämndens 2:e vice ordförande	Samråd sker mellan ordförandena om möjligt.
----	---	------------------------	-------------------	--	---

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(4)

Dnr VN.2021.10

Valnämndens Verksamhetsplan 2022

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

Valnämnden

Verksamhetsplan med budget 2022

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag	3
2 Sammanfattning	4
3 Visionen - Lätt att leva	5
4 Strategiska målsättningar	6
5 Basverksamhet	7
6 Ekonomisk sammanfattning	8
7 Personal	9

1 Nämndens uppdrag

Valnämnden ansvarar för kommunens genomförande av allmänna val, folkomröstningar och val till Europaparlamentet.

Följande val planeras att genomföras de kommande åren:

År 2022 -val till riksdag, region samt kommun

År 2024 -val till europaparlamentet

År 2026 -val till riksdag, region samt kommun

År 2029 -val till europaparlamentet

År 2030 -val till riksdag, region samt kommun

Valnämnden har bland annat till uppgift att:

- utse röstmottagare
- besluta om vallokaler
- arrangera förtidsröstningen inom kommunen
- genomföra den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen

2 Sammanfattning

Valnämnden kommer under år 2022 ansvara för genomförandet av val till riksdag, region och kommun.

Inför det kommande valet behöver utveckling av valnämndens uppdrag ske utifrån bland annat följande faktorer:

- På grund av ökat antal röstberättigande främst i Älvängen, föreslås att ett nytt valdistrikt tillkommer.
- Regeringen har överlämnat en remiss till lagrådet gällande förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagning.
- Remissen föreslår att ändringar träder i kraft inför valen 2022, som rör utbildning av röstmottagare och ordningen vid röstmottagningen, inklusive väljares rätt till hjälp vid röstning.
- Remissen föreslår även att valnämnder och utlandsmyndigheter får ansvar för att lägga ut partiernas namnvalsedlar i röstningslokaler och vallokaler.

3 Visionen - Lätt att leva

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Visionen är Lätt att leva. Med detta menar vi att vi:

- antar utmaningar med lust och energi
- tillsammans ska förenkla och underlätta människors vardag
- förädlar våra tjänster och service
- värnar om den gemensamma livsmiljön och ger alebornas livskvalitet

Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar, här är det lätt att leva. Som hjälpmedel på resan mot år 2023 har politiken tagit fram denna verksamhetsplan som pekar ut vilka områden vi ska fokusera på och vad vi behöver göra. Den hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för aleborna.

4 Strategiska målsättningar

4.1 Nämndens mål

4.1.1 Verksamhetens/enhetens mål

Planeringskommentar

Vid allmänna valet 2018 var det genomsnittliga valdeltagandet för samtliga tre allmänna val 86,15 % .

2018

Riksdag 87,88%

Kommun 85,54%

Region 85,03 %

Genomsnittligt ökade valdeltagandet med 1,61 % år 2018 jämfört med valet 2014.

Valnämndens målsättning är att det genomsnittliga valdeltagandet i valet 2022 ska öka jämfört med allmänna val 2018 med + 1%, till **87,15%**

5 Basverksamhet

5.1 Beskrivning av basverksamhet

Valnämndens uppdrag genomförs av förordnade röstmottagare under förtidsröstning och på valdagen.

Kommunens valadministration hanteras av ett valkansli.

Kansliet ansvarar för det praktiska arbetet med att planera genomförandet av valet och ansvarar för att valet genomförs på ett effektivt och rättssäkert sätt.

Valkansliet tar fram lämpliga vallokaler och lokaler till förtidsröstningen samt ansvarar för hantering och logistik av valmaterial.

6 Ekonomisk sammanfattning

6.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2021		2022
	Prognos	Budget	Budget
Belopp i tkr			
Totalt			

Den ekonomiska sammanställningen är inte färdigställd.

7 Personal

Analys och kommentar

För att genomföra valdagen den 11 september 2022 kommer ca 130 röstmottagare att rekryteras. 36 av dessa kommer även att ha uppdrag som ordförande eller vice ordförande för ett distrikt. 10 av röstmottagarna kommer att vara reserver. Det kommer även att behövas ca 25 röstmottagare under för-tidsröstningen.

Valkansliet kommer under året att utgöras av en kärna av ca 4-5 personer med varierad tjänstgöringsgrad. Under valperioden ca 20 augusti till 20 september kommer fler tjänstepersoner inom förvaltningen att involveras i arbetet.

Sektor kommunstyrelsen

Diarienummer: VN.2021.10

Datum: 2021-11-05

Utvecklingsledare Marie Källvik-Nilsson

Valnämnden

Valnämndens Verksamhetsplan 2022

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att fastställa verksamhetsplan med budget 2022.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige uppdrog på fullmäktiges sammanträde den 21 juni 2021 åt respektive nämnd att i enlighet med fullmäktiges beslut om verksamhetsplan och kommunbidrag.

Förvaltningen bedömer att förslag på verksamhetsplan för valnämnden inför valåret 2022 tydliggör nämndens och förvaltningens förutsättningar för genomförande av nämndens uppdrag. Valnämnden har som målsättning att öka det genomsnittliga valdeltagandet valet 2022 med 1% till 87,15%, blanda annat genom en ökad tillgänglighet inom förtidsröstningen.

Erik Bergman

Marie Källvik Nilsson

Avdelningschef kansli och säkerhet

Utvecklingsledare

Beslutsunderlag :

Tjänsteutlåtande, 2021-11-05

Valnämndens verksamhetsplan

Beslutet skickas till:

*För vidare hantering:
utvecklingsledare kansli och säkerhet*

Ärendet

Kommunfullmäktige uppdrog på fullmäktiges sammanträde den 21 juni 2021 åt respektive nämnd att i enlighet med fullmäktiges beslut om verksamhetsplan och kommunbidrag samt i enlighet med anvisningar från sektor kommunstyrelsen besluta om verksamhetsplan för år 2022. Detta uppdrogs åt nämnderna att göra senast 18 november 2021 samt att redovisa respektive verksamhetsplan och detaljbudget för år 2022 vid kommunfullmäktiges sammanträde senast den 20 december 2021.

Ekonomisk bedömning

Den ekonomiska sammanställningen är inte färdigställd, men en uppskattad budget finns.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att förslag på verksamhetsplan för valnämnden inför valåret 2022 tydliggör nämndens och förvaltningens förutsättningar för genomförande av nämndens uppdrag.

Valnämnden har som målsättning att öka det genomsnittliga valdeltagandet valet 2022 med 1% till 87,15%, blanda annat genom en ökad tillgänglighet inom förtidsröstningen.

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(5)

Dnr VN.2021.15

Valnämndens sammanträden 2022

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

Sektor kommunstyrelsen

Diarienummer: VN.2021.15

Datum: 2021-11-03

Utvecklingsledare Marie Källvik-Nilsson

Valnämnden

Valnämndens sammanträden 2022

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att under år 2022 sammanträda följande datum och tider:

Onsdag den 23 februari	klockan 15:00
Onsdag den 20 april	klockan 15:00
Onsdag den 17 augusti	klockan 15:00
Onsdag den 7 september	klockan 15:00
Onsdag den 14 september	klockan 08:00 (onsdagsräkning)
Onsdag den 20 oktober	klockan 15:00

Sammanfattning

Förslag på sammanträdestider för valnämnden för 2022 har tagits fram av förvaltningen. I samband med nämnden i februari skall uppdragen som ordförande och vice ordförande fastställas.

Rekrytering av dessa uppdrag påbörjas i början av januari 2022 och förvaltningen behöver viss tid för att ta fram lämpliga kandidater.

Övriga förslag på tider är framtagna efter valkansliets planerade arbete under året.

Förvaltningen föreslår att valnämnden sammanträder följande datum och tider under 2022:

Onsdag den 23 februari	klockan 15:00
Onsdag den 20 april	klockan 15:00
Onsdag den 17 augusti	klockan 15:00
Onsdag den 7 september	klockan 15:00
Onsdag den 14 september	klockan 08:00 (onsdagsräkning)
Onsdag den 20 oktober	klockan 15:00

Erik Bergman

Marie Källvik Nilsson

Avdelningschef Kansli och säkerhet

Utvecklingsledare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2021-11-03

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

utvecklingsledare avdelning kansli och säkerhet

För kännedom:

valnämnden

kommunrevisionen

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(7)

Dnr VN.2021.1

Valmyndigheten- inkomna handlingar

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

Ställningstagande om identitetskontroll vid röstning

1 Sammanfattning

Väljare måste styrka sin identitet för att få rösta. Det gäller vid röstmottagningsställe, vid ambulerande röstmottagning och vid budröstning. Även budet ska styrka sin identitet på röstmottagningsstället. Väljarens eller budets identitet ska styrkas genom personlig kännedom, godtagbar id-handling eller genom att någon annan intygar identiteten. Det finns också en skyldighet för röstmottagare och bud att inte ta emot röster från väljare vars identitet inte är styrkt. Det är röstmottagarens eller budets uppgift att bedöma om väljarens identitet är styrkt.

Syftet med bestämmelserna om identitetskontroll är att säkerheten vid röstmottagning ska vara hög och att förtroendet för valsystemet ska upprätthållas. Syftet är alltså inte att hindra röstberättigade väljare från att rösta för de har svårt att styrka sin identitet. Det är viktigt att röstmottagare i möjligaste mån hjälper de väljare som har svårt att styrka sin identitet och att röstmottagningen alltid sker utifrån förutsättningen att alla ska ha möjlighet att rösta.

Av ställningstagandet framgår bland annat vilka metoder som finns för identifikation och hur röstmottagaren ska markera att identiteten är kontrollerad. Ställningstagandet klargör också vilka identitetshandlingar som ska godtas och vilka handlingar som inte bör godtas.

Ställningstagandet behandlar främst den id-kontroll som röstmottagare utför vid mottagandet av valkuvert respektive ytterkuvert från väljare eller bud. Ställningstagandet är dock även tillämpligt vid den identitetskontroll som bud ska utföra vid mottagande av budröster från väljare.

2 Frågeställning

Hur kan väljare och bud styrka sin identitet? Vilka id-handlingar är godtagbara? Vilka bedömningar behöver röstmottagare och bud göra?

3 Gällande rätt m.m.

Laghänvisningarna nedan avser vallagen (2005:837).

Kontroll av väljares identitet vid röstmottagningsställe

Vad gäller identitetskontroll av väljare på röstmottagningsställe framgår bland annat följande. Väljare som inte är kända för röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt

styrka sin identitet (8 kap. 6 §). Röstmottagarna får inte ta emot valkuvert om väljaren inte kan styrka sin identitet (8 kap. 7 §).

Reglerna om kontroll av väljares identitet vid röstmottagningsställen ska tillämpas även vid röstmottagning genom ambulerande röstmottagare (7 kap. 3 a §).

Kontroll av väljares identitet vid budröstning

Vad gäller identitetskontroll för väljare vid budröstning framgår följande. Väljare som inte är kända för budet ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. Om de inte gör det, får budet inte ta emot budrösten (7 kap. 9 §).

Kontroll av budets identitet vid röstmottagningsställe

Vad gäller identitetskontroll för bud på röstmottagningsställe framgår följande. Bud som inte är kända för röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet (8 kap.8 §). Röstmottagarna får inte ta emot ytterkuvert från ett bud om budet inte kan styrka sin identitet (8 kap. 9 §). Om budet inte kan styrka sin identitet ska röstmottagarna i stället ta hand om ytterkuvertet och överlämna det till valnämnden (8 kap. 10 §). Vidare framgår att röstmottagarna får öppna ytterkuvertet först efter att budets identitet kontrollerats (9 kap. 5 §).

Gemensamma bestämmelser

Vid röstmottagning i vallokal ska det i anges i röstlängden hur väljarens eller budets identitet har kontrollerats (9 kap. 7 §).

Vid röstmottagning i röstningslokal ska det anges i anteckningar över röstmottagningen hur väljarens eller budets identitet har kontrollerats (10 kap. 4 §).

Förarbeten

Av förarbetena till vallagen (prop. 2004/05:163 s.75) framgår bland annat följande. Kravet på identitetskontroll vid röstmottagning infördes i 2005 års vallag. Tidigare gällde att endast de väljare som förtidsröstade behövde legitimera sig. Lagstiftaren uttalade att förutom att reglerna om kontroll av väljarnas identitet ska vara enhetligt måste en utgångspunkt för den nya lagen vara att systemet är lätt att förstå och att tillämpa och att det uppfattas som rättvist av väljarna. Eftersom det aldrig kan ske någon efterföljande rättelse om en person har röstat i någon annans namn stryker det med kraft under behovet av ett väl fungerande kontrollsystem vid all röstmottagning. Vid en sammantagen bedömning ansågs att säkerheten vid röstmottagning borde stärkas genom att väljare som inte är kända för röstmottagarna ska styrka sin identitet för att få rösta. Detta kan ske genom legitimation eller på något annat tillförlitligt sätt, i praktiken genom att någon annan intygar förhållandet. Bestämmelsen ska gälla lika för alla väljare och utformas på ett sätt som inte ger något utrymme för godtycke eller misstankar om godtycke.

4 Bedömning

4.1 Identitetskontroll vid röstmottagning

Reglerna om identitetskontroll vid röstmottagning kan sägas bestå av två led. Det första ledet reglerar att en väljare som inte är känd av röstmottagaren måste styrka sin identitet på annat sätt. Det andra ledet reglerar att en röstmottagare endast får ta emot valkuvert från en väljare om väljaren kan styrka sin identitet.

Väljare som inte är känd för röstmottagaren kan identifiera sig genom att ”legitimera sig” eller ”på annat sätt styrka sin identitet”. Kravet ska, oavsett metod, vara att väljaren styrker sin identitet.

Vid tveksamheter om vad som i det enskilda fallet är tillräckligt för att styrka en persons identitet bör röstmottagaren samråda med kollegor på plats. I det fall väljarens identitet är alltför osäker för att kunna anses styrkt bör röstmottagaren uppmana väljaren att visa en annan id-handling eller ordna så att en medföljande kan intyga väljarens identitet. Den personen måste i så fall vara känd eller identifiera sig. Det är röstmottagaren som slutligen måste bedöma om väljaren har styrkt sin identitet eller inte. Detta kan ske genom en sammantagen bedömning av alla omständigheter i det enskilda fallet.

Syftet med bestämmelserna om identitetskontroll är att säkerheten vid röstmottagning ska vara hög och att förtroendet för valsystemet ska upprätthållas. Syftet är alltså inte att hindra röstberättigade väljare från att rösta för de har svårt att styrka sin identitet. Det är viktigt att röstmottagare vägleder väljare i hur de kan styrka sin identitet.

Vid röstning i vallokal ska röstmottagaren ange i röstlängden hur identifiering har skett och i röstningslokal ska det antecknas i väljarförteckningen. Hur anteckningen görs beskrivs i avsnitt 4.2 under respektive metod för identifiering.

4.2 Metoder för identifikation

4.2.1 Personlig kännedom

När en väljare är känd av röstmottagaren kan röstmottagaren intyga väljarens identitet. Röstmottagaren ska då skriva sina initialer i röstlängden/väljarförteckningen. Om en annan röstmottagare i lokalen är den som känner väljaren ska den röstmottagarens initialer skrivas i röstlängden/väljarförteckningen.

4.2.2 Legitimera sig

En väljare som inte är känd av röstmottagarna kan styrka sin identitet genom att legitimera sig. Lagstiftaren har inte närmare specificerat vad som avses med legitimering i detta fall, men Valmyndigheten bedömer att det endast är identifiering med någon form av id-handling som avses. Visar väljaren en id-handling noteras detta med ett kryss i röstlängden/väljarförteckningen.

En id-handling ska vara äkta och ha ett välliknande foto och bör även vara giltig. En id-handling ska normalt godtas om det inte finns anledning att ifrågasätta något av detta. Det kan uppstå situationer där röstmottagaren måste bedöma om en id-handling ska godtas, mer om det nedan.

Följande handlingar ska godtas som id-handlingar¹

- identitetskort utfärdat av Skatteverket
- vanligt svenskt pass
- svenskt nationellt identitetskort
- svenskt körkort
- svenskt tjänstekort utfärdat av statlig myndighet
- SIS-märkt företagskort, tjänstekort eller identitetskort
- EU-pass utfärdat från och med den 1 september 2006
- pass utfärdat av Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz från och med den 1 september 2006.
- nationellt identitetskort för EU-medborgare utfärdat från och med den 2 augusti 2021
- pass utfärdat av Storbritannien innan den 1 februari 2020²

Även andra id-handlingar kan godtas efter en bedömning av röstmottagaren. I slutet på detta ställningstagande finns några exempel på scenarier där röstmottagaren kan behöva göra en bedömning av identiteten.

Valmyndigheten anser att följande handlingar inte kan godtas som id-handlingar

- handling som saknar foto på individen
- handling som saknar födelsedatum
- handling som saknar individens för- eller efternamn
- handling vars primära syfte inte är att vara id-handling, till exempel träningskort eller klubbkort
- oläslig handling

Väljaren bör i dessa fall uppmanas att visa en annan id-handling eller att ordna med intygsgivare.

4.2.3 Styrka sin identitet på annat sätt

En väljare som inte kan styrka sin identitet genom id-handling eller personlig kännedom kan styrka sin identitet på annat sätt. Av förarbetena framgår att detta i praktiken innebär att

¹ Följer bortsett från sista punkten Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2009:14, senast ändrad genom SKVFS 2021:9) om identitetskort

² Skatteverkets rättsliga vägledning 2021:5 om identitetskort

någon annan intygar identiteten. Röstmottagaren ska i röstlängden/väljarförteckningen anteckna personnummer alternativt födelsedata för den som intygar identiteten.

Intygande

En intygsgivare ska vara minst 18 år gammal. Skälet till detta är bland annat att den som intygar någons identitet bör vara myndig och förstå konsekvenserna av att intyga någons identitet. Det bör dock inte ställas ytterligare specifika krav på vem som får vara intygsperson. En intygsperson måste kunna styrka sin identitet och måste därför vara på plats vid intygandet. Det är alltså inte tillåtet att intyga över telefon eller liknande eftersom id-kontroll av intygsgivaren då inte kan göras på ett tillförlitligt sätt. Valmyndigheten anser inte att intygande i flera led är tillräckligt, dvs. att intygspersonen också styrker sin identitet genom intygsperson. Intygsgivaren ska därför styrka sin identitet med en godtagbar id-handling. Kraven på intygsgivarens id-handling ska vara samma som kraven på väljares id-handlingar. Observera att det inte finns något krav på att en intygsgivare ska ha uppehållstillstånd eller ens vara bosatt i Sverige. Utländska id-handlingar eller svenska id-handlingar med till exempel samordningsnummer kan därför förekomma.

4.3 Röstmottagning vid utlandsmyndighet

Vid röstmottagning på en utlandsmyndighet är det också röstmottagaren som ska bedöma om väljaren styrkt sin identitet. Det kan dock vara vanligare att väljarna saknar den typ av id-handlingar som alltid kan godtas. Det kan till exempel vara väljare som saknar ett svenskt körkort eller pass. Väljaren kan istället använda en lokal officiell id-handling. Röstmottagarna får då göra en bedömning av de id-handlingar som presenteras med vägledning av avsnitt 4.2.2 och de krav på id-handlingar som gäller i det aktuella landet. Kraven i övrigt är dock samma som vid id-kontroll i Sverige.

Om väljaren inte har en godtagbar id-handling kan väljaren styrka sin identitet på annat sätt, normalt genom att en annan person intygar väljarens identitet. Kraven ska vara samma som de krav som framgår av avsnitt 4.2.3.

4.4 Budröstning

Vid budröstning ska budet intyga att väljaren är den person hen utger sig för att vara och att budet har kontrollerat väljarens identitet om hen inte är känd för budet. Av uppgifterna på ytterkuvertet framgår förvisso inte hur identifieringen skett, men kraven är i övrigt samma som när väljaren identifierar sig på ett röstmottagningsställe, se avsnitt 4.2. Eftersom kretsen av godkända bud är begränsad är väljaren i normalfallet känd för budet.

Hur budet själv identifierar sig på röstmottagningsstället ska både göras och noteras på samma sätt som för väljare. Observera dock att om budet inte kan styrka sin identitet ska ytterkuvertet tas om hand av röstmottagarna och överlämnas till valnämnden.

Bud ska vanligtvis ange sitt namn och personnummer på ytterkuvertet. Bud som är lantbrevbärare, anställd vid häkte eller kriminalvårdsanstalt får dock i stället för

personnummer ange sitt tjänstgöringsnummer. Den som inte har något personnummer eller tjänstgöringsnummer ska i stället ange födelsedata. Valmyndigheten bedömer att den som på ytterkuvertet i stället för personnummer anger tjänstgöringsnummer eller födelsedata även ska uppvisa handling som styrker att den uppgiften är korrekt vid identifieringen på röstmottagningsstället.

4.5 Exempel

Nedan beskrivs ett antal praktiska situationer som kan uppstå under röstmottagningen tillsammans med förslag på lösning.

Väljare som bytt namn

De väljare som nyligen bytt namn men ännu inte fått en ny id-handling har två möjligheter. Antingen kan de uppvisa den gamla id-handlingen tillsammans med underlag för namnändringen (vanligtvis genom ett vigselbevis eller utdrag från folkbokföringen hos Skatteverket), eller så kan de låta en annan person intyga vem de är.

Väljare som bytt juridiskt kön

Vid byte av juridiskt kön kan det ta ett antal veckor att uppdatera uppgifterna i folkbokföringen. Har väljaren ännu inte fått en ny id-handling kan väljaren legitimera sig med sin tidigare id-handling i kombination med ett dokument från Skatteverket, av vilket både det tidigare och det nya personnumret framgår. Ett alternativ är att en annan person intygar vem de är.

Utgångna/ogiltiga id-handlingar

Utgångna id-handlingar kan godtas men i första hand bör röstmottagaren fråga efter en giltig id-handling. Det finns ingen särskild gräns för hur länge en utgången id-handling kan godtas, men röstmottagaren måste göra en noggrann bedömning och då är exempelvis bildens likhet viktig. Om namn och födelsedatum stämmer med röstlängden (alternativt röstkort i röstningslokaler), och fotot på legitimationen uppenbart överensstämmer med personen som ska rösta, så bör detta kunna godtas och väljaren tillåtas att rösta. Vid röstmottagning i utlandet finns ingen röstlängd och inte alltid röstkort och då får röstmottagarna enbart göra en bedömning av id-handlingen.

Förfalskade handlingar

Om röstmottagaren presenteras en id-handling som är en uppenbar förfalskning ska en sådan handling inte godtas. Röstmottagaren ska informera valnämnden som ska agera enligt rutiner för incidenthantering och vid misstanke om brott göra en polisanmälan.

I tveksamma fall ska röstmottagarna hämta stöd hos valnämnden. För svenska pass och nationella id-kort finns en e-tjänst hos polisen där valnämnden har möjlighet att kontrollera giltigheten om den anser att äktheten är tveksam. Kvarstår tveksamheten ska väljaren uppmanas att visa en annan id-handling eller ordna med intygsgivare.

Personer som av olika skäl inte vill visa sitt ansikte

Styrkande av identitet genom id-handling förutsätter i princip att väljaren visar sitt ansikte. Vid kontroll av identiteten hos en väljare som av religiösa eller andra skäl vill täcka sitt ansikte rekommenderar Valmyndigheten att väljaren ombeds gå till en avskild del i lokalen för att där visa ansiktet för en röstmottagare. Finns ingen annan avskild plats bör valbåset kunna användas. Röstmottagaren kan då kontrollera identiteten hos väljaren. Det kan vara bra att fråga om väljaren vill att en röstmottagare av ett särskilt kön ska kontrollera identiteten (om röstmottagare av båda könen finns tillgängliga). Om det saknas röstmottagare av önskat kön och väljaren inte har någon som kan intyga hens identitet kan väljaren hänvisas till annat röstmottagningsställe.

Utländska pass, körkort m.m.

Om väljaren visar ett utländskt pass eller körkort som saknas på listan i avsnitt 4.2.2 är det upp till röstmottagaren att göra en sammanvägd bedömning. Röstmottagaren kan godkänna passet som id-handling, be om en annan handling, be om ytterligare handlingar som tillsammans med passet/körkortet styrker identiteten eller att någon intygar väljarens identitet.

Valmyndighetens ställningstaganden innehåller en redogörelse för myndighetens uppfattning i rättsliga frågor. De är styrande för Valmyndighetens verksamhet men vägledande för valadministrationen. Detta ställningstagande har beslutats av Valmyndighetens nämnd.

Valmyndighetens nyhetsbrev 2021:9V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Regeringens proposition 2021/22:52 Förstärkt skydd för väljare vid röstmottagning
- Nu finns ett nytt vägledande ställningstagande om ID-kontroll vid röstning

Regeringens proposition 2021/22:52 Förstärkt skydd för väljare vid röstmottagning

Regeringen har under förra veckan överlämnat proposition 2021/22:52, Förstärkt skydd för väljare vid röstmottagning, till riksdagen. Denna proposition utgår från det första delbetänkandet av 2020 års valutredning.

Propositionen syftar till att stärka väljarnas skydd vid röstmottagningen och stärka skyddet för valhemligheten. Regeringen föreslår därför ändringar i vallagen angående bland annat utbildning av röstmottagare och ordningen vid röstmottagningen, inklusive väljares rätt till hjälp vid röstning. Det föreslås även att valnämnder och utlandsmyndigheter tar över ansvaret för att lägga ut samtliga valsedlar i röstnings- och vallokaler.

Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 1 februari 2022 och propositionen ska behandlas vid riksdagens sammanträde den 15 december. Om riksdagen beslutar i enlighet med förslagen kommer Valmyndigheten vid behov anpassa utbildningsmaterialet eller återkomma med kompletterande information. Redan nu är det bra att ni i kommunerna läser propositionen och analyserar vilka eventuella ändringar av era rutiner och processer som kan behövas.

Propositionen och valutredningens dokument finns att läsa här:

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2021/10/prop.-20212252/>

Nu finns ett nytt vägledande ställningstagande om ID-kontroll vid röstning

Valmyndigheten har nyligen beslutat om ett ställningstagande som handlar om kommunernas arbetsuppgifter – Ställningstagande om identitetskontroll vid röstning. Se bilaga till detta nyhetsbrev. Alla ställningstaganden kommer att publiceras på den nya webbplats för utbildningsmaterial för valadministrationen som kommer att öppnas innan årsskiftet.

Syftet med våra ställningstaganden är att skapa förutsättningar för tydligare och mer likartad hantering inom valadministrationen. De är vägledande för valnämnder och länsstyrelser och styrande för Valmyndigheten.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Kontakta Valmyndigheten genom valadm@val.se om du saknar tidigare nyhetsbrev.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

(6)

Dnr VN.2021.11

Information från förvaltningen

Beslut

Jäv

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Exempeltext: Namn efternamn (partibeteckning) anmäler jäv och deltar därför inte i handläggningen eller i beslutet.)

Deltagande i beslut

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Sammanfattning

Beslutsunderlag

Yrkande

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Beslutsgång

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Vid yrkande: Om inget yrkande med ett nytt förslag eller tillägg tillkommer och bara förslag från förvaltningens finns behövs inte beslutsgången skrivas ut.

Vid informationsärenden: plockas denna rubrik bort.)

Omröstning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Omröstning begärs. Följande omröstningsordning godkänns:

Ja-röst för bifall till ----.

Nej-röst för bifall till ----.

Med 15-ja röster mot 17-nej röster beslutar nämnden/kommunstyrelsen att besluta enligt X förslag.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-10

Tabellen läggs in under denna rubriken.)

Reservation

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Protokollsanteckning

(Används vid behov. Plockas annars bort.)

Beslutet skickas till

För vidare hantering

För kännedom

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
-------------------	--	--------------------